

הַלְבוֹת בְּלִי הַמִּקְדָּשׁ פָּרָק ד

א. הַכֹּהֲנִים הִבְדִּילוּ מִכָּלֵל הַלְוִיִּים לַעֲבוֹדַת הַקֶּרְבָּנוֹת, שֶׁנֶּאֱמָר "וַיִּבְדֵּל אֶהֱרֹן לְהַקְדִּישׁוּ קֹדֶשׁ קִדְשִׁים" (דברי הימים א כג, יג); וּמִצְוֹת עֲשֵׂה הֵינּוּ לְהַבְדִּיל הַכֹּהֲנִים, וּלְקַדְּשָׁם וּלְהַכִּינֵם לְקֶרֶן שֶׁנֶּאֱמָר "וְקִדְשְׁתוּ כִּי-אֶת-לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ, הוּא מִקְרִיב" (ויקרא כא, ח). וְצִרִיף כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל לְנֶהֱג בּוֹ כְּבוֹד הַרְבֵּה, וּלְהַקְדִּים אוֹתָם לְכָל דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, לַפֶּתַח רֹאשׁוֹן וּלְבֶרֶךְ רֹאשׁוֹן, וּלְטַל מִנֶּה יָפָה רֹאשׁוֹן.

ב. מִשֶּׁה רִבְּנוּ חֵלֶק הַכֹּהֲנִים לְשִׁמוּנָה מִשְׁמְרוֹת, אֲרַבְּעָה מְאֻלְעָזָר וְאַרְבְּעָה מֵאִיתָמָר; וְכֵן הָיוּ עַד שֶׁמוֹאֵל הִנְבִּיא. וּבִימֵי שֶׁמוֹאֵל, חִלְקָם הוּא וְדָוִיד הַמֶּלֶךְ לְאַרְבְּעָה וְעֶשְׂרִים מִשְׁמָר; וְעַל כָּל מִשְׁמָר וּמִשְׁמָר רֹאשׁ אֶחָד מִמֶּנֶּה. וְעוֹלִין לִירוּשָׁלַיִם לַעֲבוֹדָה, מִשְׁמָר בְּכָל שַׁבָּת. וּמִיּוֹם הַשַּׁבָּת לְיוֹם הַשַּׁבָּת, הֵן מִתְחַלְפִּין מִשְׁמָר יוֹצֵא וְהָאֲחֵר שֶׁהוּא אַחֲרָיו נִכְנָס, עַד שֶׁיִּגְמְרוּ; וְחוֹזְרִין חֲלִילָה.

ג. וּמִצְוֹת עֲשֵׂה, לְהֵיוֹת כָּל הַמִּשְׁמְרוֹת שְׁוִוִּים בְּרָגְלִים; וְכָל שְׂיָבוֹא מִן הַכֹּהֲנִים בְּרָגֶל וְרָצָה לַעֲבֹד עוֹבֵד וְחוֹלֵק עִמָּהֶם, וְאֵין אוֹמְרִין לוֹ לֶךְ עַד שֶׁיִּגְיַע מִשְׁמָרְךָ: שֶׁנֶּאֱמָר "וְכִי-יָבֹא הַלְוִי מֵאֶחָד שְׁעָרֶיךָ" (דברים יח, ו).

ד. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּקֶרְבָּנוֹת הַרְגָּלִים, וּבְחִלּוֹק לֶחֶם הַפָּנִים, וּבְחִלּוֹק שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שְׁלַעֲצָרָת. אֲבָל נִדְרִים וְנִדְבוֹת וְתִמְיָדִין, אֵין מִקְרִיבִין אוֹתָן וְאִפְלוּ בְּרָגֶל אֶלָּא מִשְׁמָר שֶׁזְּמָנוֹ קָבוֹעַ שֶׁנֶּאֱמָר "חֵלֶק בְּחֵלֶק, יֹאכְלוּ, לֵבֶד מִמֶּכְרִיו, עַל-הָאֲבוֹת" (דברים יח, ח): כִּלּוֹמַר חֵלֶק בְּחֵלֶק יֹאכְלוּ בְּקֶרְבָּנוֹת הַצֶּבֶר, וְאֵין חֵלֶק בְּחֵלֶק בְּשֵׁאֵר הַדְּבָרִים, שֶׁכָּבֵד חֵלְקוֹ אוֹתָן הָאֲבוֹת, וְקָבְעוּ אוֹתָן כָּל מִשְׁמָר וּמִשְׁמָר בְּשַׁבָּתוֹ. וְכֵן עֲבוֹדַת לֶחֶם הַפָּנִים, בְּמִשְׁמָר שֶׁזְּמָנוֹ קָבוֹעַ; אֲבָל עֲבוֹדַת שְׁתֵּי הַלֶּחֶם, בְּכָל הַמִּשְׁמְרוֹת.

ה. וּמִנֵּין שְׂאִינוּ מְדַבֵּר אֶלָּא בְּרָגְלִים שֶׁנֶּאֱמָר "מֵאֶחָד שְׁעָרֶיךָ, מִכָּל-יִשְׂרָאֵל" (דברים יח, ו), בְּשַׁעֲה שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל בָּאִין בְּשַׁעַר אֶחָד. וּמִנֵּין שְׂאִינוּ מְדַבֵּר אֶלָּא בְּכֹהֲנִים שֶׁנֶּאֱמָר "חֵלֶק בְּחֵלֶק, יֹאכְלוּ" (דברים יח, ח), וְאֵין שֵׁם מִתְּנֹת לְהֹאכֵל אֶלָּא לְכֹהֲנִים בְּלֶבֶד.

ו. וְכֵן כֹּהֵן שֶׁהָיָה לוֹ קֶרֶן הָרִי זֶה בָּא לְמִקְדָּשׁ וּמִקְרִיבוֹ בְּכָל יוֹם שְׂרִירָצָה, שֶׁנֶּאֱמָר "וּבֹא בְּכָל-אוֹת נִפְשׁוּ . . . וְשִׁרְתָּ" (דברים יח, ו-ז): וְאִפְלוּ חֲטָאתוֹ וְאַשְׁמוֹ, הוּא מִקְרִיב וּמִכְפֵּר עַל יָדֵי עֲצָמוֹ; וְהָעוֹר שֶׁלְקֶרְבָּנוֹ, שְׁלוֹ. וְאִם רָצָה לִתֵּן אֶת קֶרְבָּנוֹ לְכָל כֹּהֵן שְׂרִירָצָה לְהַקְרִיבוֹ, נוֹתֵן; וְעוֹר הַקֶּרֶן וְעֲבוֹדָתוֹ, לְאוֹתוֹ הַכֹּהֵן בְּלֶבֶד שֶׁנֶּתַן לוֹ.

ז. הָיָה הַכֹּהֵן בַּעַל הַקֶּרֶן בַּעַל מוֹם נוֹתֵן קֶרְבָּנוֹ לְאַנְשֵׁי מִשְׁמָר, וְהָעוֹר שֶׁלָּהֶם. הָיָה זָקֵן אוֹ חוֹלָה, שֶׁיָּכוֹל לַעֲבֹד עַל יָדֵי הַדַּחֵק נוֹתֵן קֶרְבָּנוֹ לְכָל כֹּהֵן שְׂרִירָצָה, וְהָעוֹר וְהָעֲבוֹדָה לְאַנְשֵׁי מִשְׁמָר; וְאִם אֵינוּ יָכוֹל לַעֲבֹד כָּלֵל, הָרִי הַקֶּרֶן נֹאכָל לְאַנְשֵׁי מִשְׁמָר.

ח. הָיָה טָמֵא בְּקֶרְבָּנוֹת הַצֶּבֶר, וְכָל הַכֹּהֲנִים טָמְאִים נוֹתְנוֹ לְבַעֲלֵי מוֹמִין טְהוֹרִים שֶׁבְּאוֹתוֹ מִשְׁמָר; וְעוֹרוֹ וְעֲבוֹדָתוֹ, לְאַנְשֵׁי מִשְׁמָר הַטָּמְאִים.

ט. הָיָה הַקֶּרֶן שֶׁלְכוֹהֵן גָּדוֹל, וְהָיָה אוֹיֵן נוֹתְנוֹ לְכָל כֹּהֵן

שִׁירָצָה, וְעוֹרוּ וְעִבְדוּתוֹ לְאַנְשֵׁי מִשְׁמֶר: כִּי־יִן שְׂכוּהֶן גָּדוֹל הָאוֹנֵן
רְאוּי לְעִבְדוּתָהּ, כִּמּוֹ שִׁיתְבָּאֵר הָרִי זֶה עוֹשֶׂה שְׁלִיחַ לְקִרְבָּנוֹ.

י. כָּל רֹאשׁ מִשְׁמֶר וּמִשְׁמֶר, מְחַלֵּק מִשְׁמֶרוֹ לְבִתֵּי אָבוֹת, עַד
שִׁיהִיָּה כָּל בֵּית אָב וְאַנְשָׁיו עוֹבְדֵי בְיוֹם אֶחָד מִיָּמֹת הַשָּׁבָת,
וְהָאֲחֵר בְּיוֹם שְׁלֹאֲחָרָיו, וְהָאֲחֵר בְּיוֹם שְׁלֹאֲחָרָיו. וְכָל בֵּית אָב
וְאָב, רֹאשׁ אֶחָד מִמֶּנֶּה עָלָיו.

יא. וּמִמֶּנִּין כּוֹהֵן גָּדוֹל, הוּא רֹאשׁ לְכָל הַכּוֹהֲנִים; וּמוֹשְׁחִין
אוֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה, וּמִלְבִּישִׁין אוֹתוֹ בְּגָדֵי כְהֻנָּה גָּדוֹלָה
שֶׁנֶּאֱמַר "וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאַחֲיוֹ . . ." (ויקרא כא, י). וְאִם אֵין שֶׁם
שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה מֵרַבִּין אוֹתוֹ בְּבִגְדֵי כְהֻנָּה גָּדוֹלָה בְּלָבָד, שֶׁנֶּאֱמַר
"אֲשֶׁר-יוֹצֵק עַל-רֹאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה, וּמִלֵּא אֶת-יָדוֹ, לְלִבֹּשׁ,
אֶת-הַבְּגָדִים" (שם): כִּשֶּׁם שֶׁמֶתְרַבֶּה בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה, כֵּךְ מֵתְרַבֶּה
בְּבִגְדִים.

יב. כִּיצַד מֵרַבִּין אוֹתוֹ בְּבִגְדִים: לוֹבֵשׁ שְׁמוֹנֶה בְּגָדִים וּפּוֹשֵׁטֶן,
וְחוֹזֵר וְלוֹבֵשֶׁן לְמָחָר שְׁבַעַת יָמִים, יוֹם אַחֵר יוֹם שֶׁנֶּאֱמַר "שְׁבַעַת
יָמִים, יִלְבָּשֶׁם הַכֹּהֵן תַּחֲתָיו מִבְּנָיו" (שמות כט, ל); וּכְשֶׁם שֶׁרְבוּי
בְּגָדִים שְׁבַעַת כֵּךְ מְשִׁיחָה בְּשֶׁמֶן שְׁבַעַת, יוֹם אַחֵר יוֹם. וְאִם עֹבֵד
קֹדֶם שִׁיתְרַבֶּה בְּבִגְדִים כָּל שְׁבַעַת, אוֹ קֹדֶם שִׁימָשַׁח כָּל שְׁבַעַת
עִבְדוּתוֹ כְּשֶׁרָה: הוּאִיל וְנִתְרַבֶּה אוֹ נִמָּשַׁח פַּעַם אַחַת, נַעֲשֶׂה
כּוֹהֵן גָּדוֹל לְכָל דָּבָר.

יג. אֵין בֵּין כּוֹהֵן מָשׁוּחַ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה לְמֵרַבֶּה בְּגָדִים, אֵלֹא פֶּר
שֶׁמִּבִּיא כּוֹהֵן הַמָּשִׁיחַ, אִם שָׁגַג בְּאַחַת מִן הַמִּצְוֹת שְׁחִיב עָלֶיהָ
חֻטָּאת, שֶׁנֶּאֱמַר "אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יִחֻטָּא, לְאַשְׁמַת הָעַם"
(ויקרא ד, ג); אֲבָל לְשָׂאֵר הַדְּבָרִים, שׁוּיִם הֵם.

יד. אֵין מַעֲמִידִין כּוֹהֵן גָּדוֹל, אֵלֹא בֵּית דִּין שֶׁלְּשִׁבְעִים וְאַחַד.
וְאֵין מוֹשְׁחִין אוֹתוֹ אֵלֹא בְיוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר "בְּיוֹם הַמָּשַׁח אוֹתוֹ"
(ויקרא ו, יג); וְכֵן אִם נִתְרַבֶּה בְּבִגְדִים בְּלָבָד, אֵין מֵרַבִּין אוֹתוֹ אֵלֹא
בְיוֹם. וְאֵין מִמֶּנִּין שְׁנֵי כּוֹהֲנִים גָּדוֹלִים כְּאַחַת.

טו. וּמִמֶּנִּין כּוֹהֵן אַחֵר, יִהְיֶה לְכוֹהֵן גָּדוֹל כִּמּוֹ הַמִּשְׁנָה לְמֶלֶךְ;
וְהוּא הַנִּקְרָא סֶגֶן, וְהוּא הַנִּקְרָא מִמֶּנֶּה. וְיִהְיֶה עוֹמֵד לִימִין כּוֹהֵן
גָּדוֹל תָּמִיד, וְזֶה כְּבוֹד הוּא לוֹ. וְכָל הַכּוֹהֲנִים מִתַּחַת יָד הַסֶּגֶן.

טז. וְעוֹד מִמֶּנִּין קְתִיקוּלִין, לְהִיּוֹתֵן לְסֶגֶן כִּמּוֹ הַסֶּגֶן לְכוֹהֵן
גָּדוֹל; וְאֵין פָּחוֹת מִשְׁנַיִם. וּמִמֶּנִּין אֲמֶרְכוּלִין, אֵין פָּחוֹת
מִשְׁבַּעַת; וּמִפְּתָחוֹת הָעֶזְרָה בְּיָדָם רָצָה הָאֶחָד לְפָתַח, אֵינוֹ יָכוֹל
עַד שִׁיתְכַּנְסוּ כָּל הָאֲמֶרְכוּלִין וַיִּפְתָּחוּ.

יז. וּמִמֶּנִּין גִּזְבָּרִין מִתַּחַת יְדֵי הָאֲמֶרְכוּלִין, וְאֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁלוֹשָׁה
גִּזְבָּרִין; וְהַגִּזְבָּרִין הֵן שְׁגוּבִין כָּל הַהִקְדָּשׁוֹת, וּפּוֹדִין אֶת הַנִּפְדָּה
מֵהֶן, וּמוֹצִיאִין אוֹתָן לְדְבָרִים הָרְאוּיִין לְהוֹצָאָה.

יח. כּוֹהֵן גָּדוֹל הַמָּשׁוּחַ קוֹדֶם לְמֵרַבֶּה בְּגָדִים, וּמֵרַבֶּה בְּגָדִים
הָעוֹמֵד לְשֶׁרֶת קוֹדֶם לְמָשׁוּחַ שֶׁעֹבֵר מִחֻמַּת קָרִי, וְהָעוֹבֵר מִחֻמַּת
קָרִי קוֹדֶם לְעוֹבֵר מִחֻמַּת מוֹם, וְעוֹבֵר מִחֻמַּת מוֹם קוֹדֶם לְכוֹהֵן
מָשׁוּחַ מִלְחָמָה, וּמָשׁוּחַ מִלְחָמָה קוֹדֶם לְסֶגֶן, וְסֶגֶן קוֹדֶם
לְקִתִּיקוּל, וְקִתִּיקוּל קוֹדֶם לְאֲמֶרְכוּל, וְאֲמֶרְכוּל קוֹדֶם לְגִזְבָּר,
וְגִזְבָּר קוֹדֶם לְרֹאשׁ הַמִּשְׁמֶר, וְרֹאשׁ הַמִּשְׁמֶר קוֹדֶם לְרֹאשׁ בֵּית
אָב, וְרֹאשׁ בֵּית אָב קוֹדֶם לְכוֹהֵן הַדְּיוּט מִשְׂאֵר הַכּוֹהֲנִים. נִמְצָאוּ
הַכּוֹהֲנִים תָּמִיד שְׁמוֹנֶה מַעֲלוֹת, זֶה לְמַעְלָה מִזֶּה.

יט. כְּשִׁימוֹת הַמֶּלֶךְ, או כּוֹהֵן גָּדוֹל, או אֶחָד מִשָּׂאֵר הַמַּמְנִים
מִמִּידֵּינ תַּחֲתֵּיו בְּנוֹ או הָרְאוּי לִירְשׁוֹ, וְכָל הַקּוֹדֵם בְּנִחְלָה קוֹדֵם
לְשָׂרֵרוֹת הַמֵּת, וְהוּא שְׂיֵהִיָּה מִמֶּלֶא מְקוֹמוֹ בְּחֻכְמָה, או בִּירְאָה
אֶף עַל פִּי שְׂאִינּו כְּמוֹתוֹ בְּחֻכְמָה: שֶׁנֶּאֱמַר בַּמֶּלֶךְ "הוּא וּבָנָיו,
בִּקְרֵב יִשְׂרָאֵל" (דברים יז, כ), מְלִמֵּד שֶׁהַמְּלָכוֹת יִרְשָׁה; וְהוּא הַדִּין,
לְכָל שָׂרָרָה שֶׁבִּקְרֵב יִשְׂרָאֵל שֶׁהַזֹּכֶה לָּהּ, זֹכֶה לְעַצְמוֹ וּלְזָרְעוֹ.

כ. מְשׁוּחַ מִלְחָמָה אֵין בְּנוֹ מִתְמַנֶּה תַּחֲתֵּיו לְעוֹלָם, אֲלֹא הָרִי בְּנוֹ
כְּשָׂאֵר הַכוֹהֲנִים: אִם נִמְשַׁח לְמִלְחָמָה, נִמְשַׁח; וְאִם לֹא נִמְשַׁח,
לֹא נִמְשַׁח. וְכִשְׂכוּהֵן מְשׁוּחַ מִלְחָמָה מְשַׁמֵּשׁ בַּמִּקְדָּשׁ, מְשַׁמֵּשׁ
בְּאַרְבַּעַה כֵּלִים כְּשָׂאֵר כּוֹהֲנִים.

כא. מַעֲלִין מִשָּׂרָרָה לְשָׂרָרָה שֶׁהִיא גָּדוֹלָה מִמֶּנָּה, וְאֵין מוֹרִידִין
אוֹתוֹ לְשָׂרָרָה שֶׁהִיא לְמַטָּה מִמֶּנָּה שֶׁמַּעֲלִין בִּקְדָּשׁ, וְלֹא מוֹרִידִין
לְעוֹלָם מִשָּׂרָרָה שֶׁבִּקְרֵב יִשְׂרָאֵל: אֲלֹא אִם סָרַח. וְכוֹהֵן גָּדוֹל
שֶׁעָבַר עֲבֵרָה שֶׁחַיֵּב עָלֶיהָ מַלְקוֹת מַלְקִין אוֹתוֹ בְּבֵית דִּין
שֶׁלְשֻׁלוּשָׁה, כְּשָׂאֵר מַחֲיִבֵי מַלְקוֹת; וְחוֹזֵר לְגַדְלָתוֹ.